

Samarqand davlat universitetning kattaqo'rg'on filiali Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti 1-bosqich Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalariga 1-semestr uchun “ Umumiy psixologiya” fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli: yozma, og'zaki

№	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	5-qism “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).
1-semestr savollari						
1.	Umumiy psixologiya fanining predmeti	Reflekslar xaqida tushuncha bering T.i. refleks, refleks yoyi, shartsiz va shartli reflekslar,organizmning tashqi muhitga moslashuvi	Markaziy nerv sistemasi T.I. orqa miya, bosh miya, tuzilishi, psixik funktsiya markazlari	Reflekslar xaqida tushuncha bering	Psixika va uning namoyon bo'lish shakllari xaqida gapiring	Shaxs kamolotiga tasir etuvchi omillari keltirib o'ting

2.		Shartsiz reflekslar va shartli reflekslar munosabati T.i. bog'liqligi, farqi, ahamiyati; tevarak-atrofdagi muhit va o'zgarib turuvchi muhit.	Psixikaning nerv-fiziologik asoslari T.i. miya, nerv sistemasi, tuzilishi, uning elementi va xossalari	Markaziy nerv sistemasi xaqida malumot bering	Bosh miya va psixik funksiyalar xaqida gapiring	Mutaxassislik va psixologiya fanini bog'lang
3.	Hozirgi zamon psixologiyani ng tuzilishi va tadqiqot metodlari	Psixologiyada o'z-o'zini kuzatish metodi T.I. introspektiv metod, kamchiliklari, metodning ahamiyati	Aniq faoliyat turlari bilan bog'liq bo'lgan psixologiya sohalari: T.I.Mehnat, Pedagogik-psixologiya, Tibbiyot, Sport, Savdo psixologiyasi va b.	Sosimetriya metodi orqali o'quvchilar guruhini o'rganishni izohlang	Kuzatish metodi orqali o'quvchilar psixologiyasi o'rganishni izohlang	Faoliyat mahsullarini tahlil qilish metodi orqali o'quvchilar psixologiyasi o'rganishni izohlang
4.		Sosimetriya metodi. T.I. kelib chiqishi, qo'llanilishi	Rivojlanish sohalari bilan shug'ullanuvchi psixologiya: T.I. Yosh psixologiyasi, Patopsixologiya, Qiyosiy, Akmeologiya	"Men" – obrazi va o'z-o'ziga baho shakllanishi xaqida malumot bering	Test metodi orqali o'quvchilar psixologiyasi o'rganishni izohlang	Psixologiyani asosiy prinsiplari xaqida malumot bering
5.	Faoliyat va motivatsiya	Odanning ehtiyojlari va mehnat. T.I. mahsus ehtiyojlar, xarakterlarining ijodiyligi, mehnat faoliyati	Faoliyat to'g'risida umumiy tushuncha T.I. faollik va faoliyat, maqsad, etakchi faoliyat, turlari	Faoliyat turlari va tuzilishi T.I. maqsad, etakchi faoliyat, turlari, tashqi va ichki faoliyat	Faoliyat to'g'risida umumiy tushuncha bering	Motivatsiya va motivlarning nazariy muammolari yoritish
6.		Ehtiyojlar faollikning manbai sifatida T.I. mazmuni, shakli, turlari, ehtiyoj va faollik	"Men" – obrazi va o'z-o'ziga baho T.I. «men» obrazi, munosabat, muloqot; baland, past, adekvat baho	Xulq normalari, ijtimoiy sanksiyalar va rollar T.I. norma, sanksiyalar, rollar	Ehtiyojlar faollikning manbai sifatida ekanligini izohlang	Psixologiyada ustanovka muammosining o'rganilishi va pedagogik ahamiyati yoring
7.	Muloqat	Muloqat xaqida umumiy tushuncha T.I. turlari, shakllari va psixologik vositalari	Muloqatning psixologik vositalari. T.I. verbal, noverbal, paralingvistik	Muloqat tomonlari izohlang	Muloqatning psixologik tizimi yoritish	Insoniy muomala va muloqatning psixologik vositalari yoritish

8.		Muloqatning turlari. O'z-o'zi bilan, o'z-galar, avlodlar orasidagi; diolog, monolog, poliolog	Muloqatning shakllari. T.I. yuzma-yuz, texnik vositalar; vositalari	Mulokat mexanizmlari izohlang	Shaxslararo muomalaning shaxs taraqqiyotidagi o'rnini yoritish	Ta'lim jarayonida noverbal ta'sirning ahamiyatini yoritish
9.	Shaxs	Shaxs haqida tushuncha T.I. individ, individuallik, faoliyat, muloqat	Jahon psixologiyasida shaxs nazariyalari T.I. biogenetik, sosiogenetik, psixogenetik, kognitiv, psixoanalitik, bixevioristik	Shaxs kamolotida irsiyatning rolini izohlang	Shaxs kamolotida ijtimoiy muhitning o'rnini izohlang	Shaxs kamolotida talim-tarbiyaning o'rnini izohlang
10.		Shaxs taraqqiyotining harakatlantiruvchi kuchlari T.I. irsiyat, ijtimoiy muhit, talim-tarbiya, faoliyat	Shaxs faolligi va faoliyat turlari. T.I. faollik va uning turlari; faoliyat va uning turlari; faollik va faoliyat munosabatlari	SHaxsda «Men» obrazining shakllanishi omillarini tushuntirish	O'z-o'zini tarbiyalashning muhim mezonlari tushuntirib berish	Odam, shaxs, individuallik tushunchalarining tahlili
11.	Shaxs hissiy-emotsional sohasi. Iroda	Hissiyot to'g'risida umumiy tushuncha. T.I. munosabat, kechinma, «hissiyot» bilan «emosiya» terminlari	Odam va hayvon emosiyalari T.I. o'xshashlik, farqlar, ichki va tashqi ifodalanish	Hissiy kechinmalarning shakllari izohlang	Stenik va astenik emotsiyalar mohiyatini ochib berish	Yuksak hislar xaqida ma'lumot berish
12.		Iroda umumiy tushuncha T.I. ixtiyorsiz va ixtiyoriy faollik, ong va maqsad, zo'r berish, ahamiyati,	Irodaviy harakatlarning asosiy bosqichlari (fazalari) T.I. maqsadni belgilash, qarorga kelish, ijro etish, va boshqa	Ixtiyorsiz va ixtiyoriy harakatlarning o'zaro bog'ligi	Irodaviy aktda shaxsning irodaviy sifatlarini yoritish	Hisslardagi individual xususiyatlarini tushuntirish
13.	Diqqat	Diqqat bilish jarayonlari faolligi manbai sifatida T.I. tarifi, turlari, xususiyatlari, ahamiyati	Diqqat turlari. Maqsadiga ko'ra, obektiga ko'ra	Diqqatning maqsadiga ko'ra turlari izohlang	Diqqatning asosiy xususiyatlar mohiyatini yoritish	Diqqatning rivojlanishi va buzilishi izohlang
14.		Diqqat va uning xususiyatlari. T.I. turlari va asosiy xususiyatlari, barqarorlik, ko'lami, taqsimlanishi	Diqqat tushunchasining mohiyatini izohlang. T.I. tarifi, turlari, xususiyatlari, ahamiyati	Diqqatning kuchi va barqarorligi ta'minlash shartlari izohlang	Diqqatning ta'lim jarayonidagi ahamiyatini izohlang	Diqqatning nerv-fiziologik asoslari asoslang
15.	Sezgi	Sezgilarning haqida umumiy tushuncha T.I. tarifi, turlari, boshqa bilish jarayonlari bilan aloqasi, hodisalari	Sezgilarning o'zaro bir-biriga ta'siri. T.I. sezgirlikning o'zgarishi, kompensasiya, sinesteziya	Sezgilarning nerv-fiziologik asoslari to'g'risida ma'lumot berish	Sezgi va idrokning bog'likligini asoslang	Sezgilarning barcha bilish jarayonlari manbai ekanligini izohlang
16.		Sezgilarning turlari va uning o'sishi.	Sezgilarning nerv - fiziologik asoslari	Hid va ta'm bilish sezgilari yoritish	Sezgilarda zasiya va sensibiliyati	Ko'rish sezgisini xususiyatlarini yoritish

		T.I. turlari, adaptasiya, bolalarda uning o'sishi va boshqa bilish jarayonlari	T.I. nerv fiziologik asosi, analizator apparati qismlari		sinesteziya hodisasini yoriting	
17.	Idrok	Idrok haqida umumiy tushuncha T.I. tarifi, xususiyatlari, hodisalari, qoniniyatlar	Idrokning tasnifi T.I. mezonlari, faollik, yashash shakllari, analizatorning yetakchi rol o'ynashiga qarab	Idrokda ob'ekt va fonni izohlang	Harakatni idrok qilishni tushuntiring	Insonlardagi atraksiyani shakllantirishning psixologik usullari yoriting
18.		Idrok, uning xususiyatlari. T.I. appersepsiya, konstantlik, yaxlitlik, illyuziya, gallyusinasiya	Idrokda materiyaning yashash shakllariga ko'ra turlari T.I. fazo, vaqt, harakat	Idrokda illyuziya va gallyusinasiya jarayonlarini tushuntiring	Vaqtни idrok qilishni tushuntiring	Idrokning konstantligi jarayonini izohlang
19.	Xotira	Xotiradagi individual farqlar T.I. esga olish va unitishiga ko'ra; fenominal va eydetik xotiralar	Xotiraning turlari. T.I. Maqsadiga ko'ra, faoliyat sohasiga ko'ra	Xotira turlarining mohiyatini ko'rsating	Xotiraning nerv-fiziologik asoslari yoriting	Xotiraning faoliyat sohalari ko'ra turlari yoriting
20.		Xotira haqida umumiy tushuncha T.I. jarayonlari, turlari, individual farqlar, samaradorligi	Esga tushirish va uning turlari. T.I. tanish, eslash, bevosita eslash, oradan ma'lum vaqt o'tkazib eslash, ixtiyorsiz va ixtiyoriy turlari	Xotira jarayonlari mohiyatini izohlang	Xotiraning maqsadiga ko'ra turlrini izohlang	Xotiradagi individual farqlar yoriting
21.	Xayol	Xayol va uning turlari T.I. turlari, boshqa bilish jarayonlari, xayolning bolalarda rivojlanishi	Xayol turlari. T.I. Ixtiyorsiz, ixtiyoriy va boshqalar	Xayol tushunchasining mazmunini izohlang	Xayol jarayonlari izohlang	Xayol jarayonlarining nerv-fiziologik asoslari yoriting
22.		Xayol jarayonlari. T.I. Agglyutinasiya, Giperbolizasiya va boshqalar	Xayol sifatleri. T.I. kengligi, mazmundorligi, kuchi va realligi	Xayol jarayonlarining mohiyatini asoslang	Xayol turlari yoriting	Xayol turlarining mazmuni nimalar bilan belgilanadi?
23.	Tafakkur	Tafakkur haqida tushuncha bering	Tafakkur shakllari. T.I. tushunchalar, xukmlar va xulosa chiqarish	Tafakkur operasialari xaqida ma'lumot bering	Tafakkur tushunchasining mazmunini izohlang	Tafakkurning turlarining mohiyatini izohlang
24.		Tafakkur yuksak bilish jarayoni sifatida T.I. tarifi, turlari, ijtimoiy mohiyati, individual farqlar	Tafakkurning nerv-fiziologik asosi. T.I. Bosh miya, nerv sistemasi, funksiyalar	Tafakkur shakllari xaqida ma'lumot bering	Tafakkurdagi individual farqlar izohlang	Tafakkur sifatlarining mazmunini izohlang
25.	Temperament	Temperament haqida tushuncha T.I. tarifi, tiplari, kelib chikishi, tavsifnoma	Temperamentning fiziologik asoslari T.I. Gippokrat, Ibn Sino, Pavlov, Teplov karashlari, nerv sistemasining kelib chikishi.	Sangvinik va Xolerik temperamentiga izox bering	I.P. Pavlovning temperamentlarning fiziologik asoslari to'g'risidagi	Insonlarning bir-biridan farq qiluvchi xususiyatlari haqida ilk

					fikrlari tushuntiring	tasavvurlar keltiring
26.		Temperament tiplarining tavsifnomasi T.I. xarakter xususiyatlari, shaxs sifatleri, elektrovert, introvert	Nerv sistemasi va temperamentning bog'liqligi T.I. Nerv sistemasi, xususiyatlari: kuch, muvozanat, epcillik; reaksiya, senzitivlik	Flegmatik va Melonxolik temperamentga izox bering	O'quvchilarning temperament xususiyatlarini bilishning pedagogik ahamiyatini ko'rsating	Gippokratning temperamenti to'g'risidagi ta'limoti izohlang
27.	Qobiliyatlar va ularning diagnostikasi	Qobiliyat haqida tushuncha. bering T.I. tug'malik, ijtimoiylik, faoliyat, talim-tarbiya, turlari	Qobiliyatlar tarkibi T.I. tuzilishi, yetakchi va yordamchi sifatlar, umumiy va maxsus sifatlar	Kishilarning qobiliyatligi qarab tipologiyasi sanab o'ting	Barcha odamlarga xos bo'lmagan elementar xususi qobiliyatlar xaqida gapiring	Umumiy va maxsus qobiliyatlar kishilar xaqida gapiring
28.		Qobiliyatlar tasnifi keltiring T.I. tabiiy, maxsus insoniy qobiliyatlar; umumiy va xususi. ilmiy, badiiy va amaliy	Qobiliyatlik darajalari T.I. layoqat, qobiliyat, istyedod, talant, genniy,	Istedod va talant haqida tushuncha bering	"Badiiy", "fikrllovchi", "aralash" tipli qobiliyatli kishilar va ularning diagnostikasi	O'quvchilarning qobiliyatlarini bilishning pedagogik ahamiyatini ko'rsating
29.	Qobiliyatlar va ularning diagnostikasi	Xarakter tipologiyasi va xarakter borasidagi nazariyalar T.I. E.Krechmer tiplari; astenik, atletik, piknik. Arastu va Aflotun qarashlari	Xarakter tarkibi T.I. xarakter tuzilishi, bilan belgilanadigan xarakter xususiyatlari; insonlarga, mexnatga, narsalarga, uzuziga munosabat	O'quvchilarning xarakter xususiyatlarini bilishning pedagogik ahamiyatini ko'rsating	E. Krechmer va U. Sheldon temperament to'g'risidagi qarashlari izohlang	Xarakterning fiziologik asoslari tushuntirib bering
30.		Xarakterning shakllanishi T.I. biologik va ijtimoiylik, ijtimoiy muhit, taqlid, tarbiya	Xarakter haqida tushuncha. T.I. manosi, xarakter xislatlari, sifatleri	Xarakter aksentuatsiyalari izohlang	Xarakter kuchi va mustahkamligini izohlang	Shaxs munosabatlarini aks ettiruvchi xarakter xususiyatlari yoritib bering